

**«Алғашқы әскери және технологиялық дайындық» пәні бойынша
Ұлттық біліктілік тестілеуге арналған тест спецификациясы**

1. Мақсаты: Техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын білім беру ұйымдарында жұмыс істейтін педагогтарды аттестаттау барысында Ұлттық біліктілік тестілеуге арналған тест тапсырмаларын әзірлеу үшін құрастырылған.

2. Міндеті: Педагогтардың біліктілік деңгейінің біліктілік талаптарға сәйкестігін анықтау.

3. Мазмұны: «Алғашқы әскери және технологиялық дайындық» жалпы білім беретін пәні бойынша педагогтарды аттестациялауға арналған тест.

№	Тақырып	№	Тақырыпша
01	Қазақстан Республикасының Қарулы Күштері – мемлекеттік қауіпсіздіктің кепілі. Әскери қызметтің құқықтық негіздері	01	Мемлекет қорғанысының конституциялық негіздері. Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерінің әскери рәміздері. Экстремизм және терроризмнің ұлттық қауіпсіздікке тигізетін салдары. Экстремизм түрлері
		02	Әскери қызмет – Қазақстан Республикасы азаматтарының мемлекеттік қызметінің ерекше түрі. Қазақстан Республикасы азаматтарының әскери міндеттерін сақтау. Әскери қызметшінің мәртебесі. Әскери қызметшілердің негізгі құқықтары мен міндеттері
02	Республикасы Қарулы Күштерінің, басқа да әскерлері мен әскери құрылымдарының жалпыәскери жарғылары Тактикалық дайындық	03	Қазақстан Республикасы Қарулы Күштері, басқа әскерлер және әскери құрылымдарының жалпы әскери жарғылары. Әскери қызметкерлер және олардың өзара қарым-қатынастары. Әскери тәртіп, оның мәні мен маңызы
		04	Ұрыстық әрекет негіздері және мотоатқыш бөлімшесінің ұйымдастырылуы. Сарбаздың ұрыстағы іс-әрекеті. Мотоатқыш взвод ұрыста. Мотоатқыш бөлімшесі ұрыста
03	Атысқа дайындық	05	Калашников автоматы және қол пулеметі
		06	АК-74 Тактико-техникалық сипаттамасы
		07	Жарықшақты қол гранаталары
		08	Ату негіздері. Ату ережесі
04	Саптық дайындық. Әскери топография	09	Сап және оның басқару. Саптық және жорықтық адыммен қозғалыс
		10	Қарумен тәсілдер орындау
		11	Жергілікті жерде картасыз бағдарлау. Магнитті азимутты анықтау
05	Әскери роботты техникалардың негіздері	12	Әскери роботты техникалардың негіздері. Роботтарды басқару алгоритмі. Роботтарға арналған тапсырмалар
06	Өмір қауіпсіздігі және ақпараттық технологиялар негіздері	13	Шаруашылық объектісінің азаматтық қорғанысы
		14	Ядролық қару және оның сипаттамасы
		15	Химиялық қару
		16	Биологиялық (бактериологиялық) қару
		17	Тыныс алу мүшелерін қорғау құралдары. Теріні қорғаудың жеке құралдары. Ұжымдық қорғану құралдары

		18	Қауіпсіздік негіздері және қауіптерді жіктеу. Қоршаған орта мен адамның қауіпсіздігі. Техногендік сипаттағы қауіптер. Экологиялық қауіпсіздік
		19	Халықты шоғырландыру мен көшіру. Табиғи жағдайда автономды өмір сүру
		20	Криминогендік жағдайларда өзін-өзі қауіпсіз ұстау негіздері. Террористік акт қауіп кезінде жеке қауіпсіздікті қамтамасыз ету. Ақпараттық кеңістіктегі киберқауіпсіздік негіздері. Өртүрлі тұрмыстық жағдайларда жеке қауіпсіздікті қамтамасыз ету
		21	Жаппай зақымдану кезіндегі алғашқы көмек көрсету. Жарақат алу, қан ағу және күйік шалу кезінде көрсетілетін алғашқы көмек. Негізгі жұқпалы аурулар. Уланулар, интоксикация және олардың алдын алу. Жол-көлік оқиғасы кезінде зардап шеккендерге алғашқы көмек көрсету
07	Технологиялық дайындық	22	Дөңгелекті машиналарды жүргізу негіздері мен ережелері. Жол қозғалысына қатысушылардың міндеттері. Бағдаршамдар мен реттеушінің сигналдары. Жол белгілері. Ескерту белгілері. Жол белгілері. Тыйым салынған белгілер. Жол белгілері. Нұсқаулық белгілер. Жол таңбалары және олардың сипаттамалары. Қозғалыс жылдамдығы. Өртүрлі жағдайдағы қозғалыс. Жолаушылар мен жүктерді тасымалдау
Мәнмәтіндік тапсырмалар (мәгін, кесте, графика, статистикалық ақпараттар, суреттер және т.б).			

4. Тапсырма мазмұнының сипаттамасы:

Қазақстан Республикасының Қарулы Күштері – мемлекеттік қауіпсіздіктің кепілі: Мемлекет қорғанысының конституциялық негіздері. Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерінің әскери рәміздері. Экстремизм және терроризмнің ұлттық қауіпсіздікке тигізетін салдары. Экстремизм түрлері

Әскери қызметтің құқықтық негіздері: Әскери қызмет – Қазақстан Республикасы азаматтарының мемлекеттік қызметінің ерекше түрі. Қазақстан Республикасы азаматтарының әскери міндеттерін сақтау. Әскери қызметшінің мәртебесі. Әскери қызметшілердің негізгі құқықтары мен міндеттері.

Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерінің, басқа да әскерлері мен әскери құрылымдарының жалпыәскери жарғылары: Қазақстан Республикасы Қарулы Күштері, басқа әскерлер және әскери құрылымдарының жалпы әскери жарғылары. Әскери қызметкерлер және олардың өзара қарым-қатынастары. Әскери тәртіп, оның мәні мен маңызы.

Тактикалық дайындық: Мотоатқыш бөлімшесінің ұйымдастыру және ұрыстық мүмкіндіктері
Атыс дайындығы: Калашников автоматы және қол пулеметі. Калашников автоматын (қол пулеметін) жартылай бөлшектеу және жинақтау. Жарықшақты қол гранаталары. Ату негіздері. Ату ережесі

Саптық дайындық: Сап және оның басқару. Саптық және жорықтық адыммен қозғалыс. Қарумен тәсілдер орындау.

Әскери топография: Жергілікті жерде картасыз бағдарлау. Магнитті азимутты анықтау

Әскери роботты техникалардың негіздері: Әскери роботты техникалардың негіздері. Роботтарды басқару алгоритмі. Роботтарға арналған тапсырмалар.

Өмір қауіпсіздігі және ақпараттық технологиялар негіздері: Шаруашылық объектісінің азаматтық қорғанысы. Ядролық қару және оның сипаттамасы. Химиялық қару. Биологиялық

(бактериологиялық) қару. Тыныс алу мүшелерін қорғау құралдары. Теріні қорғаудың жеке құралдары. Ұжымдық қорғану құралдары. Қауіпсіздік негіздері және қауіптерді жіктеу. Қоршаған орта мен адамның қауіпсіздігі. Техногендік сипаттағы қауіптілік. Экологиялық қауіпсіздік. Халықты шоғырландыру мен көшіру. Табиғи жағдайда автономды өмір сүру. Криминогендік жағдайларда өзін-өзі қауіпсіз ұстау негіздері. Террористік акт қауіп кезінде жеке қауіпсіздікті қамтамасыз ету. Ақпараттық кеңістіктегі киберқауіпсіздік негіздері. Өртүрлі тұрмыстық жағдайларда жеке қауіпсіздікті қамтамасыз ету. Жаппай зақымдану кезіндегі алғашқы көмек көрсету. Жарақат алу, қан ағу және күйік шалу кезінде көрсетілетін алғашқы көмек. Негізгі жұқпалы аурулар. Уланулар, интоксикация және олардың алдын алу. Жол-көлік оқиғасы кезінде зардап шеккендерге алғашқы көмек көрсету

Технологиялық дайындық: Дөңгелекті машиналарды жүргізу негіздері мен ережелері. Жол қозғалысына қатысушылардың міндеттері. Бағдаршамдар мен реттеушінің сигналдары. Жол белгілері. Ескерту белгілері. Жол белгілері.Тыйым салынған белгілер. Жол белгілері. Нұсқаулық белгілер. Жол таңбалары және олардың сипаттамалары. Қозғалыс жылдамдығы. Өртүрлі жағдайдағы қозғалыс. Жолаушылар мен жүктерді тасымалдау

5. Тесттің бір нұсқасындағы тест тапсырмаларының қиындығы: тест тапсырмаларының қиындығы 3 деңгейде беріледі: базалық деңгейде (А) – 25 %; орташа деңгейде (В) – 50 %; жоғары деңгейде (С) – 25 %.

Базалық деңгейдегі тест тапсырмалары қарапайым білім мен дағдыларын пайдалануға, түсушінің ең төменгі дайындық деңгейіне баға беруге, белгілі бір нұсқаулардың көмегімен әрекеттерді орындауға, қарапайым дәлелдер мен ұғымдарды пайдалануға негізделген.

Орташа деңгейдегі тест тапсырмалары негізгі білім мен дағдыларын дұрыс пайдалануға, жаңа жағдайларда қарапайым модельдерді тануға, деректерді талдау мен салыстыруға, жүйелеуге, дәлелдерді қолданып, ақпаратты жалпылау мен қорытынды жасау қабілеттерін бағалауға негізделген.

Жоғары деңгейдегі тест тапсырмалары неғұрлым күрделі білім мен дағдыларын пайдалануды, тапсырмалардың күрделі модельдерін тануды, мәселелерді шешу үшін білім мен дағдыларын біріктіруді, күрделі ақпаратты немесе деректерді талдауды, пайымдауды, тұжырымдарды негіздеуге бағытталған.

6. Тест тапсырмаларының формалары: Бір дұрыс жауапты және бір немесе бірнеше дұрыс жауапты таңдауға арналған жабық формадағы тест тапсырмалары.

7. Тест тапсырмаларын орындау уақыты:

Бір тапсырманы орындаудың орташа ұзақтығы 1,5 – 2 минутты құрайды.

8. Бағалау:

Аттестация кезінде тестілеудің жиынтық балы есептелінеді.

Бес жауап нұсқасынан бір дұрыс жауап таңдалған тапсырма үшін – 1 балл, дұрыс орындалмаған тапсырмаға – 0 балл алады.

Бірнеше жауап нұсқасынан барлық дұрыс жауаптар үшін – 2 балл, жіберілген бір қате үшін – 1 балл, екі және одан көп қате жауап үшін – 0 балл беріледі.

9. Ұсынылған әдебиеттер тізімі:

1. А.Н.Рыспаев, Е.Б. Адельбаев, Н. Т. Асиров, А.И. Рихтер АӨТД 10 сынып 1 бөлім Көкшетау «Келешек-2030» 2019 ж.
2. А.Н.Рыспаев, Е.Б. Адельбаев, Н. Т. Асиров, А.И. Рихтер АӨТД 10 сынып 2 бөлім Көкшетау «Келешек-2030» 2019 ж.
3. А.Б. Тасбулатов, В.А. Лим, Д.Қ.Майхиев АӨТД 11 сынып Алматы «Мектеп» 2020 ж.
4. Қазақстан Республикасының Конституциясы